

Innst. 29 L

(2009–2010)

Innstilling til Stortinget fra arbeids- og sosialkomiteen

Prop. 3 L (2009–2010)

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om lov om lønnsnemndbehandling av arbeidstvisten i Norsk Luftambulansetjeneste i forbindelse med tariffoppgjøret 2009

Til Stortinget

1. Sammendrag

1.1 Innledning

Arbeids- og inkluderingsdepartementet legger i proposisjonen frem forslag om at arbeidstvisten mellom Norsk Flygerforbund på den ene side og NHO Luftfart på den annen side vedrørende overenskomst for Norsk Luftambulansetjeneste skal avgjøres av Rikslønnsnemnda. Det legges samtidig frem forslag om at det blir forbudt å iverksette eller opprettholde arbeidskamp for å løse tvisten.

1.2 Partsforhandlinger og mekling

Tvisten har oppstått i forbindelse med tariffoppgjøret 2009. Tariffavtalen omfatter utelukkende Norsk Luftambulansetjeneste.

Tariffavtalen mellom partene utløp 30. juni 2009. Forhandlinger om ny avtale førte ikke frem, og Norsk Flygerforbund varslet 14. september 2009 plassoppsigelse for de 27 flygerne som er omfattet av avtalen, med utløp 1. oktober kl. 00.00. Riksmeklingsmannen nedla forbud mot arbeidsstans 15. september og innkalte partene til mekling. Meklingen ble avsluttet 1. oktober 2009 kl. 04.05 uten resultat.

Statsråden innkalte partene til et møte samme morgen kl. 06.00, hvor partene bekreftet at det ikke forelå noen mulighet for å komme til enighet. Det ble

også bekreftet at det ikke forelå enighet mellom partene med hensyn til dispensasjoner for å avverge fare for liv og helse.

Statsråden meddelte at Regjeringen så alvorlig på de konsekvenser for liv og helse en konflikt ville medføre, og for å unngå dette ville Regjeringen fremme lovforslag om tvungen lønnsnemndbehandling av tvisten. Det ble på denne bakgrunn henstilt til Norsk Flygerforbund om å avslutte streiken og gjenoppta arbeidet. Norsk Flygerforbund sa seg villig til dette.

1.3 Omfang og virkninger av konflikten

Norsk Luftambulansetjeneste er Norges største operatør av legehelikoptre. På oppdrag fra Helseforetakenes nasjonale luftambulansetjeneste ANS er Norsk Luftambulansetjeneste flyoperatør på basene Lørenskog, Stavanger, Bergen, Trondheim, Ål, Dombås, Førde og Arendal, som utgjør 8 av Norges 11 helikopterbasier.

Det er innhentet informasjon fra Helse- og omsorgsdepartementet og Statens helsetilsyn om virkninger av konflikten.

I 2008 var 74 pst. av oppdragene ved de berørte basene utrykning til et åsted (primæroppdrag), 21 pst. var overføring mellom sykehus (sekundæroppdrag) og ca. 3 pst. oppdrag for redningstjenesten (SAR). Hele 74 pst. av oppdragene hadde hastegrad AKUTT og 21 pst. HASTER. Tjenesten er anestesilegebemannet og representerer et viktig supplement for den øvrige ambulansetjenesten. Under en streik ville ambulansetjenesten være uberørt, og noen overføringsoppdrag ville kunne blitt utført med fly.

Luftambulansetjenesten i Ålesund er operert av Lufttransport AS og ville vært den eneste operative i Sør-Norge ved en streik i Norsk Luftambulansetjeneste. Basen i Brønnøysund er også operert av Lufttransport AS og kunne tatt oppdrag i nordlige deler av Trøndelag som normalt. Øvrige luftambulansetjenester kunne

rykket ut med legebil da denne delen av tjenesten vil vært uberørt. Forsvarets redningshelikoptre ved Rygge, Sola, Florø og Ørland ville også vært uberørt, men har søk og redning til sjøs som sin primær oppgave.

Ved hendelser langt fra luftambulansbase vil bilambulansetjenesten ikke kunnet få den assistansen fra ambulanshelikopter/anestesilege som man vanligvis kan forvente. Dette kunne delvis vært kompensert ved at lege fra sykehus eller primærlege fulgte med ambulansen. Ved nødvendig overføring av pasient mellom sykehus ville sykehusene måtte organisere nødvendig medisinsk følge i bilambulanse.

I brev 1. oktober 2009 til Helse- og omsorgsdepartementet uttalte Statens helsetilsyn:

"Ambulansehelikoptertjenesten i Norge har som primær oppgave å rykke ut til pasienter med tidskrittiske sykdoms- eller skadetilstander for å yte livreddende behandling og transportere pasienter til sykehus.

Statens helsetilsyn hadde den 29. september direkte kontakt med partene i konflikten, dvs. Norsk flygerforbund ved Norsk Luftambulanses Flygerforening og NHO Luftfart. I denne dialogen ble det klart at NHO Luftfart ikke mener det er grunnlag for å etablere dispensasjonsordninger ved en eventuell konflikt.

Statens helsetilsyn ble kl. 04.05 i dag orientert av Helse- og omsorgsdepartementet om at det var brudd i forhandlingene og at NHO Luftfarts standpunkt om dispensasjonsordninger var uendret. En konflikt vil derfor medføre bortfall av ambulanshelikoptertjenester.

På denne bakgrunn anser Statens helsetilsyn at arbeidskonflikten mellom Norsk flygerforbund og NHO Luftfart vil kunne medføre umiddelbar fare for befolkningens liv og helse."

1.4 Konklusjon

Situasjonen vurderes slik, særlig med grunnlag i Helsetilsynets vurdering, at hensynet til liv og helse taler for at arbeidstvisten mellom Norsk Flygerforbund og NHO Luftfart vedrørende overenskomsten for Norsk Luftambulanse blir løst uten videre arbeidsskamp.

Norge har ratifisert flere ILO-konvensjoner som verner organisasjonsfriheten og streikeretten (konvensjon nr. 87, 98 og 154). Slik konvensjonene har vært tolket av ILOs organer, stilles det strenge krav til inngrep i streikeretten, men det åpnes likevel for inngrep dersom streiken setter liv, helse eller personlig sikkerhet for hele eller store deler av befolkningen i fare. Sosialpakten under Europarådet har i artikkel 6 nr. 4 en tilsvarende bestemmelse som verner streikeretten. Artikkel 6 må imidlertid ses i sammenheng med artikkel G, som åpner for at det ved lov kan fore-

tas begrensninger i streikeretten som er nødvendige i et demokratisk samfunn til vern av andre menneskers frihet og rettigheter, eller til vern av offentlige interesser, den nasjonale sikkerhet og moral i samfunnet.

På denne bakgrunn er departementet av den oppfatning at et vedtak om tvungen lønnsnemnd i den omhandlede arbeidskonflikten er innenfor rammen av de konvensjoner Norge har ratifisert. Dersom det skulle påvises motstrid mellom internasjonale konvensjoner og Norges bruk av tvungen lønnsnemnd, er det uansett nødvendig å gripe inn i konflikten.

2. Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Farahnaz Bahrami, Tove Linnea Brandvik, Thor Erik Forsberg, Steinar Gullvåg og Kari Henriksen, fra Fremskrittspartiet, lederen Robert Eriksson, Vigdis Giltun og Laila Marie Reiertsen, fra Høyre, Sylvi Graham og Torbjørn Røe Isaksen, fra Sosialistisk Venstreparti, Karin Andersen, fra Senterpartiet, Geir Pollestad, og fra Kristelig Folkeparti, Kjell Ingolf Ropstad, har ingen merknader og slutter seg til forslaget.

3. Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak til lov

om lønnsnemndbehandling av arbeidstvisten i
Norsk Luftambulanse i forbindelse med
tariffoppgjøret 2009

§ 1

Tvisten mellom Norsk Flygerforbund på den ene side og NHO Luftfart på den annen side i forbindelse med tariffoppgjøret 2009 vedrørende overenskomst for Norsk Luftambulanse skal avgjøres av Rikslønnsnemnda.

Reglene i lov 19. desember 1952 nr. 7 om lønnsnemnd i arbeidstvister får tilsvarende anvendelse.

§ 2

Det er forbudt å iverksette eller opprettholde arbeidsstans eller blokade for å løse tvisten.

§ 3

Loven trer i kraft straks.

Loven opphører å gjelde når Rikslønnsnemnda har avsagt kjennelse i tvisten.

Oslo, i arbeids- og sosialkomiteen, den 3. november 2009

Robert Eriksson

leder

Karin Andersen

ordfører

